

Posudek bakalářské práce

Kateřina Vlasáková: *Arabsko-izraelský konflikt optikou teorie mezinárodní spravedlnosti*

Bakalářská práce Kateřiny Vlasákové si klade za cíl blíže prozkoumat dlouhotrvající spor mezi Izraelci a Palestinci pomocí teorie mezinárodní spravedlnosti. Autorka se tedy na rozdíl od řady jiných prací na toto téma nezaměřila na historické, politologické či mezinárodně vztahové empirické zkoumání některých aspektů tohoto sporu, ale vytkla si možná ještě náročnější úkol zhodnotit zkoumané téma z normativního hlediska. K tomu cíli si bere na pomoc teorii spravedlivé války, respektive tu zahrnutou v ucelený systém mezinárodní spravedlnosti vypracovaný americkým liberálním filosofem Johnem Rawlsem a předložený zejména v jeho díle *Právo národů*. Autorka nejprve předkládá přehled vývoje teorie spravedlivé války a následně se zaměřuje na samotnou Rawlsovu teorii mezinárodní spravedlnosti a její kritéria pro spravedlivé vedení válečných konfliktů. V druhé části práce autorka aplikuje Rawlsovu teorii na izraelsko-palestinský spor a táže se po tom, zda chování obou stran v tomto konfliktu je možno z normativního hlediska považovat za spravedlivé či nikoliv.

Na prvním místě je třeba říci, že téma, které si autorka zvolila je nesmírně složité nejen díky komplexnosti zkoumaného sporu, ale také díky náročnosti pochopení a aplikování současných normativních teorií v politickém myšlení, Rawlsovu filosofii samozřejmě nevyjímaje. Myslím si, že autorka se zhostila svého úkolu poměrně dobře, v práci ukázala, že byla schopna Rawlsovu komplexní teorii pochopit v jejích základech a následně aplikovat na problematiku palestinsko-izraelského sporu (od období druhé intifády). K práci mám několik kritických výtek:

- 1) V první části mohla autorka věnovat méně prostoru historickému vývoji konceptu spravedlivé války a více se zabývat samotnou Rawlsovou teorií. V její analýze absentuje hlubší diskuse kritických ohlasů na Rawlsův projekt mezinárodní spravedlnosti, což bylo některými autory široce analyzováno i v českém odborném prostředí. Širší diskuse Rawlsových kritiků pak mohla lépe posloužit k větší průkaznosti autorčiných závěrů předložených v druhé části práce (za všechny možné kritiky zmíním např. námitky vůči Rawlsově teorii ze strany pacifistů, komunitaristů či naopak současných tzv. kosmopolitánistů).
- 2) Vzhledem k zaměření práce autorka nepředkládá nijak jasné opodstatnění toho, proč z řady možných normativních hledisek pro posuzování palestinsko-izraelského sporu vybírá právě Rawlsovu teorii. Z metodologického hlediska je rovněž nejasné přesnější vymezení výzkumných otázek, neboť autorka se v úvodu omezuje na sdělení, že bude zkoumat ne/spravedlnost izraelských kroků v celém sporu po roce 2000, což je dosti obecné na přesnější stanovení výzkumných cílů práce.
- 3) Konečná analýza představená v poslední části práce je dle mého názoru příliš stručná. Nedostatečně je v ní například akcentován rozdíl mezi Izraelem jako demokratickým státem na jedné straně a palestinskými autonomními oblastmi naopak spravovanými hnutími Hamás a Fatah. Také mi v autorčině analýze chybí hlubší diskuse ohledně konceptu nejvyššího ohrožení, který Rawls přejímá od M. Walzera a který v jeho teorii

slouží pro částečné ospravedlnění válečných akcí majících za svůj cíl i civilní obyvatelstvo. Podobně tak byla ponechána strana otázka palestinských uprchlíků či potenciálního národního sebeurčení Palestinců.

Obecně lze říci, že autorka se práce zhostila pečlivě, shromáždila dostatečné množství relevantních zdrojů, jazyk její práce byl věcný a poměrně kultivovaný a nakonec dokázala aplikovat jí zvolený teoretický rámec na zkoumanou problematiku. Z těchto důvodů doporučuji předkládanou bakalářskou práci k obhajobě.

V Hradci Králové, 13. 8. 2018

Mgr. Stanislav Myšička, Ph.D.